

Soortgericht onderzoek ontwikkelingslocatie Roerdelta te Roermond

Een soortgericht onderzoek naar bever, gierzwaluw,
groot spiegelklokje, grote gele kwikstaart, grote vos,
huismus, iepenpage, otter, rugstreeppad, steenmarter,
teunisbloempijlstaart en vleermuizen

Sweco Nederland B.V.
Onderwerp Handelsregister 30129769
 Soortgericht onderzoek
 ontwikkelingslocatie Roerdelta te
 Roermond

Projectnummer 51019554
Klant De Roerdelta
 Projectontwikkelingsmaatschappij B.V.

Auteur Femke Bles
Datum 15-01-2025
Versie D1
Documentreferentie NL25-648800269-119236

Gecontroleerd door Maikell Verkade

Vrijgegeven door Pauline Maas-van Doorn

Inhoudsopgave

Samenvattende tabel.....	4
1 Inleiding	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Doel	5
1.3 Ligging en beschrijving plangebied	5
1.4 Beschrijving voorgenomen werkzaamheden	6
1.5 Leeswijzer	6
2 Wettelijk kader	7
2.1 Algemeen	7
2.2 Schadelijke handelingen	7
2.3 Specifieke zorgplicht	9
2.4 Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit	9
3 Soortgericht onderzoek	10
3.1 Vogels	10
3.1.1 Huismus	10
3.1.2 Gierzwaluw	12
3.1.3 Grote gele kwikstaart	13
3.2 Vlinders	14
3.2.1 Iepenpage & grote vos.....	14
3.2.2 Teunisbloempijlstaart.....	15
3.3 Grondgebonden zoogdieren	16
3.3.1 Bever, otter en steenmarter	16
3.3.2 Vleermuizen	23
3.4 Amfibieën	30
3.4.1 Rugstreeppad	30
3.5 Planten	32
3.5.1 Groot spiegelklokje	32
3.5.2 Overige soorten	33
4 Conclusie	35
4.1 Huismus	35
4.2 Vleermuizen	35
4.3 Rugstreeppad.....	35
4.4 Bever.....	35
4.5 Overige soorten.....	36
4.6 Vervolgstappen	36
Referenties	37
Bijlage 1 Toetsingskader wet- en regelgeving voor natuur	38
Bijlage 2 Resultaten vleermuisonderzoek	45

Samenvattende tabel

In onderstaande tabellen is een samenvatting weergegeven van conclusies, voortkomend uit het aanvullend natuuronderzoek.

Onderzochte beschermde soorten	Aanwezige beschermde soorten	Effecten	Passende preventieve maatregelen *	Nadere procedure
Bever, otter, steenmarter	Bever en steenmarter	Mogelijk aantasten van burchten en/of oeverholten van bever binnen het plangebied en het verstoren van burcht(en) bever buiten het plangebied (artikel 11.46 Bal)	Treffen passende herstelmaatregelen (mitigerende en compenserende maatregelen)	Aanvullend grondradar onderzoek en check op burcht(en) binnen 100 meter van het plangebied. Op basis van de resultaten mogelijk Opstellen activiteitenplan Aanvragen omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit Ecologisch werkprotocol opstellen na vergunningsverlening
Gierzwaluw	Gierzwaluw	Geen	N.v.t.	Geen
Groot spiegelklokje	Geen	Geen	N.v.t.	Geen
Grote gele kwikstaart	Geen	Geen	N.v.t.	Geen
Grote vos, iepenpage en teunisbloempijlstaart	Geen	Geen	N.v.t.	Geen
Huismus	Huismus	Verstoren nestlocatie(s) buiten het plangebied (artikel 11.37 Bal)	Treffen passende herstelmaatregelen (mitigerende en compenserende maatregelen)	Activiteitenplan opstellen Aanvragen omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit Ecologisch werkprotocol opstellen na vergunningsverlening
Rugstreeppad	Rugstreeppad	Aantasten leefgebied (artikel 11.46 Bal)	Werken buiten gevoelige periode, treffen passende herstelmaatregelen (mitigerende en compenserende maatregelen)	Activiteitenplan opstellen Aanvragen omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit Ecologisch werkprotocol opstellen na vergunningsverlening
Gewone grootoorvleermuis, gewone dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis	Gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, watervleermuis en meervleermuis	Verstoren zomer- en paarverblijfplaats van de rosse vleermuis op het Maaseiland (artikel 11.46 Bal)	Werken buiten gevoelige periode, treffen passende herstelmaatregelen (mitigerende en compenserende maatregelen)	Activiteitenplan opstellen Aanvragen omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit Ecologisch werkprotocol opstellen na vergunningsverlening

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemers Waterschap Limburg, gemeente Roermond en De Roerdelta Projectontwikkelingsmaatschappij BV zijn bezig met de gebiedsontwikkeling Roerdelta, fase 2 en 3. Hierbij worden woningen en appartementen gerealiseerd, alsmede het aanleggen van een dijk en (her)inrichting van de haven. Om te beoordelen of de voorgenomen ontwikkeling uitvoerbaar is in het kader van de natuurwetgeving, is in 2024 een verkennend natuuronderzoek uitgevoerd¹.

Hieruit bleek dat er mogelijk op grond van de Omgevingswet (Ow) beschermde soorten in het plangebied aanwezig zijn, waarop de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten kan hebben. Het betreft de potentiële aanwezigheid van de volgende beschermde vogelsoorten: gierzwaluw, grote gele kwikstaart, huismus; zoogdieren: bever, otter, steenmarter; vleermuizen: gewone grootoorvleermuis, gewone dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis; amfibieën: rugstreeppad en ongewervelden: grote vos, iepenpage, teunisbloempijlstaart.

Om te bepalen of genoemde beschermde soorten daadwerkelijk aanwezig zijn, en om de effecten van de ontwikkeling hierop te bepalen, is een soortgericht onderzoek uitgevoerd. De resultaten van het onderzoek worden toegelicht in deze rapportage.

1.2 Doel

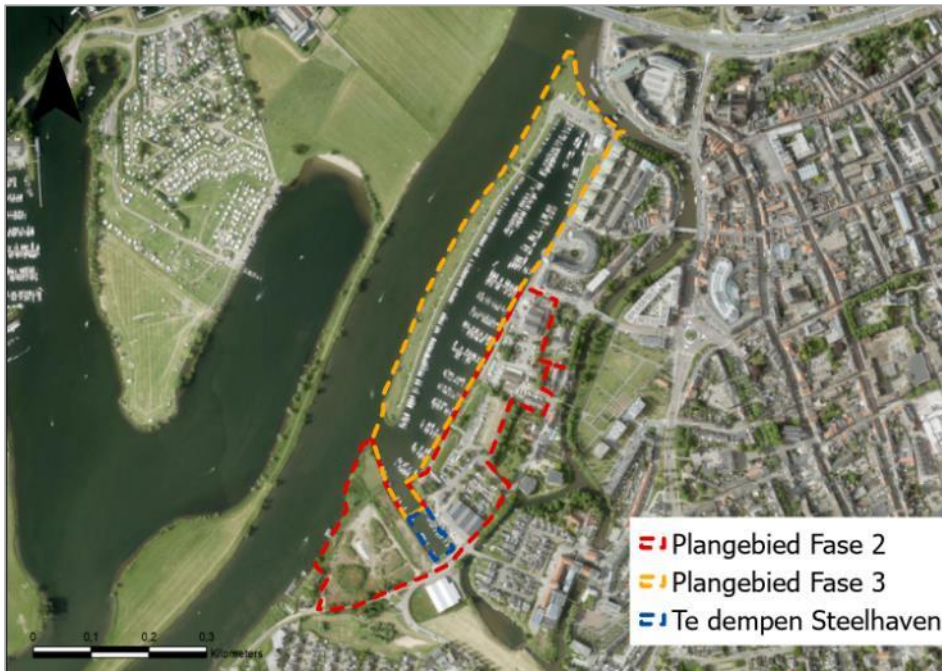
Het doel van het soortgericht onderzoek is om te bepalen of de voorgenomen ontwikkeling uitvoerbaar is in het kader van de Omgevingswet voor het onderdeel soortenbescherming. Het soortgericht onderzoek brengt de aanwezigheid van beschermde soorten in beeld, inclusief de functie die het plangebied heeft voor deze soorten. Tevens wordt inzicht gegeven of passende preventieve maatregelen en/of passende herstelmaatregelen noodzakelijk zijn en of er noodzaak is voor het aanvragen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit.

1.3 Ligging en beschrijving plangebied

De onderzoekslocatie (circa 18,5 ha) betreft het havengebied van de Roerdelta. Het zuidoostelijk deel van het Roerdelta-terrein betreft voornamelijk terreinen van jachthavens, bestaande uit verharding en werkplaatsen voor boten, alsmede loodsen en havenkantoren (ofwel: De werf). Net buiten de locatie zijn woningen aanwezig. Deze blijven met de ingreep behouden. Loodsen en bomen worden eventueel verwijderd. Het meest zuidelijke deel (ofwel: Maaseiland) van fase 2 betreft braakliggend terrein, dat gebruikt wordt voor de opslag van grond.

¹ Econsultancy, part of Sweco (2024). Rapportage QuickScan natuurwaarden Fase 2 en 3 Gebiedsontwikkeling Roerdelta. Versie D5. Rapportnummer 24745.001

Fase 3 omvat een landtong en het binnenwater van de haven. In het binnenwater zijn aanlegsteigers met boten aanwezig. Op de kop van de landtong zal een parkeerplaats worden gerealiseerd. Een deel van de Steelhaven zal gedempt worden, zie Figuur 1. De onderzoeklocatie is gelegen tussen de Roer en de Maas. Direct ten oosten van de onderzoekslocatie is de stadskern van Roermond gelegen.

Figuur 1 Ligging van het plangebied, met aangegeven het plangebied fase 2 (rood), fase 3 (geel) en de te dempen deel van de Steelhaven (blauw)

1.4 Beschrijving voorgenomen werkzaamheden

Initiatiefnemers zijn voornemens woningen en appartementen te realiseren, een dijk aan te leggen en de haven opnieuw in te richten. Dit gebeurt in 3 fases. Fase 1 betreft het oostelijk deel buiten de onderzoekslocaties en is reeds gerealiseerd. De onderzoekslocatie beperkt zich tot Fase 2 en 3. In Fase 2 wordt het zuidoostelijk deel van het Roerdelta-terrein ontwikkeld. De woningen net buiten de locatie blijven behouden. Loodsen en bomen worden eventueel verwijderd. In Fase 3 wordt op de kop van de landtong een parkeerplaats gerealiseerd en een deel van de Steelhaven zal gedempt worden.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is het wettelijke kader van de soortenbescherming onder de Omgevingswet opgenomen. In hoofdstuk 3 wordt per soort de methode beschreven waarmee onderzoek naar de aanwezigheid van (leefgebied van) beschermde soorten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden uitgevoerd is. Ook zijn daarbij de resultaten en effectenbeoordeling opgenomen. In hoofdstuk 4 zijn de conclusie en de te nemen vervolgstappen beschreven.

2 Wettelijk kader

2.1 Algemeen

Alle activiteiten met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild voorkomende dieren of planten zijn zogeheten flora- en fauna-activiteiten (bijlage bij art. 1.1 Omgevingswet). Voor alle flora- en fauna-activiteiten is een specifieke zorgplicht opgenomen (art. 11.27 Bal). Deze houdt in dat iedereen die een flora- en fauna-activiteit uitvoert, nadelige gevolgen zo veel als mogelijk dient te voorkomen, beperken of ongedaan te maken (art. 11.27, 1e lid Bal). Om te voldoen aan de specifieke zorgplicht, dient eenieder onderzoek te doen naar het voorkomen van een beschermde soorten (Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn) en rode lijstsoorten en hun belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats (art. 11.27, 2e lid Bal).

Indien er sprake is van schadelijke handelingen, leidt dit tot een vergunningsplichtig geval en dient een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit te worden verkregen voorafgaand aan de werkzaamheden. De schadelijke handelingen komen voort uit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn en Internationale Verdragen en betreffen onderstaande handelingen.

Wanneer de voorgenomen ontwikkelingen nadelige gevolgen kunnen hebben voor beschermde soorten, moet een natuuronderzoek worden uitgevoerd. Dit onderzoek begint veelal met een verkennend natuuronderzoek. Wanneer uit een dergelijk verkennend natuuronderzoek blijkt dat er onvoldoende informatie is om nadelige gevolgen voor beschermde soorten uit te sluiten, moet een soortgericht onderzoek worden uitgevoerd. Het soortgericht onderzoek bepaalt welke soorten het projectgebied gebruiken en welke functie het projectgebied voor soorten heeft.

2.2 Schadelijke handelingen

Vogelrichtlijn (art. 11.37 Bal)

- Het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in art. 1 Vrl.
- Het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels.
- Het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels.
- Het opzettelijk storen van vogels.
- Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.
- Het verbod geldt niet als de activiteit uitvoering geeft aan een instandhoudingsmaatregel of passende maatregel.

Habitatrichtlijn (art. 11.46 Bal)

- Het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levend dieren Hrl bijlage IV, onder a, Bern bijlage II, Bonn bijlage I (ex. Vogels art. I Vrl).
- Het opzettelijk verstoren van dieren.
- Het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren.
- Het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren.
- Het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b Hrl of bijlage I verdrag van Bern, in hun natuurlijk verspreidingsgebied.
- Het verbod geldt niet als de activiteit uitvoering geeft aan een instandhoudingsmaatregel of passende maatregel.

Andere soorten (art. 11.54 Bal)

- Het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A.
- Het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren.
- Het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.
- Het verbod geldt niet voor bosmuis, huisspitsmuis en veldmuis, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.
- Het verbod geldt niet als de activiteit uitvoering geeft aan een instandhoudingsmaatregel of passende maatregel.

Voor *Vogelrichtlijn*- en *Habitatrichtlijn*soorten geldt dat voortplantings- en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) niet opzettelijk verstoord of vernietigd mogen worden, en dat exemplaren niet opzettelijk mogen worden gedood of verwond. In gebruik zijnde nesten van vogels zijn altijd gedurende het broedseizoen beschermd.

Voor *Andere soorten* geldt dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van deze soorten niet (opzettelijk) vernietigd mogen worden en dat exemplaren niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond. Verbodsbepalingen ten aanzien van de verstoring zijn niet van toepassing op deze soorten. Ten aanzien van de *Andere soorten* geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van LNV) de vrijheid heeft om soorten binnen deze categorie onder voorwaarden vrij te stellen van een flora- en fauna activiteit. Met artikel 9.23 van de omgevingsverordening van de provincie Limburg wordt een dergelijke vrijstelling gegeven voor de soorten en perioden genoemd in Bijlage X van dezelfde verordening (Provincie Limburg, 2024).

Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld of voor voorgenomen activiteiten die strijdig zijn met de bepalingen in de wet, geldt een vergunningsplicht. Deze kan alleen worden verleend, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor verstoring geen vergunning nodig is, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is.

In bijlage 1 wordt de wet- en regelgeving nader toegelicht.

2.3 Specifieke zorgplicht

Naast bovengenoemde beschermde soorten, dient ter invulling van de specifieke zorgplicht (art. 11.27 Bal) en het voorkomen van onnodig lijden ook onderzoek uitgevoerd te worden naar kwetsbare en/of bedreigde (niet-beschermde) soorten. Hiertoe behoren soorten van de Vogelrichtlijn (Bijlage I Vrl en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, 2e lid Vrl), Habitatrichtlijn soorten (Bijlage II, IV en V Hrl), Rode lijstsoorten en nationaal beschermde soorten (Bijlage IX Bal).

Het toetsingskader voor soortenbescherming wordt nader beschreven in bijlage 1.

2.4 Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit

Een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit kan alleen worden verleend als er geen andere bevredigende oplossing is, er sprake is van een wettelijk belang en de activiteit niet leidt tot een verslechtering van de staat van Instandhouding van de aangevraagde soort.

3 Soortgericht onderzoek

De soortgerichte onderzoeken zijn conform geldende richtlijnen en/of beschikbare protocollen uitgevoerd door ter zake kundige ecologen² van TEIA.

3.1 Vogels

3.1.1 Huismus

3.1.1.1 Methode

Het onderzoek naar de huismus (*Passer domesticus*) is uitgevoerd conform het soorteninventarisatieprotocollen van Netwerk Groene Bureaus (2023). Hierbij is gelet op territoriaal- en nestindicerend gedrag van de huismus of eventuele jongen. Afwezigheid kan aangetoond worden wanneer in de periode van 1 april tot en met 15 mei, tijdens twee bezoeken van een uur, geen waarnemingen zijn gedaan die duiden op de aanwezigheid van nesten.

De veldbezoeken zijn door een ter zake kundige van Teia uitgevoerd en zijn uitgevoerd onder gunstige weersomstandigheden (geen regen, geen kou en geen extreme hitte met een maximale windsterkte van windkracht 4). Zie Tabel 1 voor een overzicht van de onderzoeksmomenten naar huismus.

Tabel 1. Inventarisatiemomenten en weersomstandigheden naar huismus.

Datum	Onderzoek naar	Zonsopkomst/-ondergang	Tijdstip veldbezoek	Weersomstandigheden
30-04-2024	Nesten	06:12	09:31 - 11:31	15-19 °C, 1/8 ^e bewolkt, 2 Bft ZO, droog
11-05-2024	Nesten	22:00	15:08 - 17:08	22°C, onbewolkt, 3 Bft O, droog

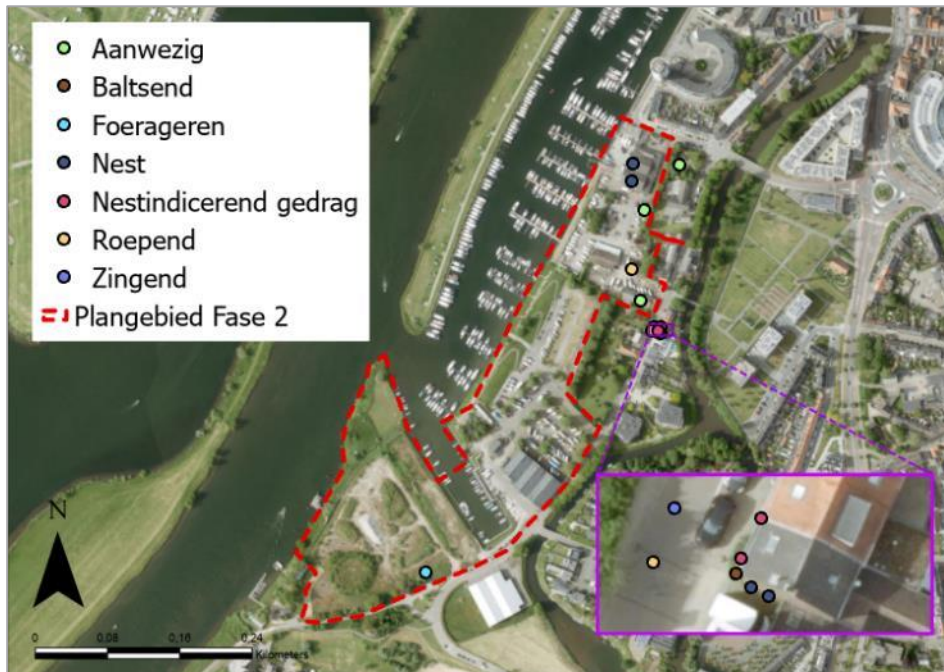
3.1.1.2 Resultaten

Tijdens het bezoek op 11 mei 2024 zijn in de loods in het noorden van het plangebied twee nesten waargenomen (zie blauwe stippen op Figuur 2), die mogelijk van huismus zijn. Er zijn geen huismussen waargenomen binnen het plangebied die nest indicerend gedrag vertoonden. Op beide onderzoeksmomenten zijn enkele huismussen waargenomen die aanwezig waren, in gezelschap van andere vogels, en eenmaal een roepende huismus. De twee nesten die in de loods zijn waargenomen, zijn gemaakt van grove materialen met stukjes plastic. Daar waar de huismus gebruik maakt van kleine takjes, stro, veertjes en hondenharen, is het aannemelijk dat deze nesten niet van huismus maar van een andere broedvogel zijn. Door het materiaalgebruik en het ontbreken van waarnemingen van huismussen die nest indicerend gedrag vertonen in het plangebied, zijn nesten van huismussen binnen het plangebied uitgesloten.

Aan de rand van het plangebied is activiteit waargenomen op de Voorstad Sint Jacob 59, buiten het plangebied. Dit adres is nader onderzocht, waarbij roepende, zingende en baltsende exemplaren zijn waargenomen.

² Definitie ecologisch deskundige Rijksdienst voor Ondernemend Nederland: <https://www.rvo.nl/onderwerpen/buiten-werken/ecologisch-deskundige>

Tevens is nestindicerend gedrag vertoond, en zijn huismussen onder de dakpannen gekropen, wat de locatie van een nest weergeeft, zie paarse uitsnede in Figuur 2.

Figuur 2 Waargenomen nesten (al dan niet van huismus) en gedragingen van huismussen in en in de omgeving van het plangebied.

3.1.1.3 Effectanalyse en conclusie

Er zijn tijdens het veldbezoek nesten aangetoond in Voorstad Sint Jacob nummer 59. Deze nesten worden niet fysiek aangetast, maar worden wel verstoord door de sloop- en bouwwerkzaamheden. De afstand van de aangetoonde nesten op dit adres zijn gesitueerd op circa 25 meter van het plangebied. Verstoring treedt op door de aanwezigheid van mensen, materiaal of effecten van licht en geluid. De boorstellingen kunnen tevens voor optische verstoring zorgen. Door deze verstoring zijn negatieve effecten niet op voorhand uitgesloten, zoals het verlaten van nesten. Preventieve maatregelen die effecten in het geheel zouden voorkomen, zoals het werken buiten het broedseizoen kunnen door de omvang van dit project niet geïmplementeerd worden. Verstoring waardoor de functie van nestplaatsen niet als zodanig kan worden behouden, is een schadelijke handeling bij vogels (beschermd conform Vogelrichtlijn artikel 11.37, Bal) met een jaarrond beschermd nest (conform provinciale beleidsregels passieve soortenbescherming provincie Limburg, 2017). Een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit op grond van de Omgevingswet moet worden aangevraagd. De nodige passende preventieve maatregelen om effecten te beperken moeten nader worden uitgewerkt in een ecologisch werkprotocol.

3.1.2 Gierzwaluw

3.1.2.1 Methode

Het onderzoek naar gierzwaluw (*Apus apus*) is uitgevoerd conform het kennisdocument gierzwaluw (BIJ12, 2023). Hiervoor zijn drie avondrondes uitgevoerd. Afwezigheid van broedende gierzwaluwen kan voldoende aannemelijk gemaakt worden als er geen waarnemingen zijn die duiden op een nest. De voorwaarden voor dit onderzoek zijn dat er minimaal drie veldbezoeken worden uitgevoerd, met minimaal 10 dagen tussen het eerste en laatste bezoek. Er dient minimaal één bezoek voor 1 juli en één bezoek na 1 juli uitgevoerd te worden. De bezoeken duren 2 uur, van 1,5 uur voor zonsondergang tot een half uur na zonsondergang.

De veldbezoeken zijn door twee ter zake kundige van Teia uitgevoerd en zijn uitgevoerd onder gunstige weersomstandigheden, namelijk droog en een windkracht van maximaal 3 Bft. Zie Tabel 2 voor een overzicht van de onderzoeksmomenten.

Tabel 2. Inventarisatiemomenten en weersomstandigheden naar gierzwaluw

Datum	Onderzoek naar	Zons-ondergang	Tijdstip veldbezoek	Weersomstandigheden
12-06-2024	Nesten	22:00	20:19 – 22:19	13.0°C, 5/8 bewolkt, 3 Bft NW, droog
10-07-2024	Nesten	21:58	20:21 – 22:21	21.3°C, 3/8 bewolkt, 2 Bft NW, droog
13-07-2024	Nesten	21:55	20:19 – 22:19	17.4°C, 1/8 bewolkt, 3 Bft NW, droog

3.1.2.2 Resultaten

Tijdens de eerste avondronde op 12 juni zijn om 20:42 uur circa tien overvliegende gierzwaluwen waargenomen. Ze vlogen even rondom het gebouw en de ruimte eromheen en vertrokken daarna oostwaarts. Om 21:20 uur zijn kort circa twintig roepende en gierende gierzwaluwen waargenomen. De gierzwaluwen vertoonden geen luidruchtige vluchten op dakgoot-, nok- en huishoogte of verzamelvluchten binnen het plangebied.

Tijdens de tweede avondronde op 10 juli zijn om 21:14 uur circa zes overvliegende gierzwaluwen gezien die hoog oostwaarts vlogen.

Tijdens de derde avondronde op 13 juli is weinig tot geen activiteit waargenomen. Er is één waarneming van een gierzwaluw en een waarneming van twee gierzwaluwen ver weg en zeer hoog in de lucht. Er zijn deze avond geen laagvliegende gierzwaluwen waargenomen.

3.1.2.3 Effectanalyse en conclusie

Tijdens de drie avondronden zijn op drie momenten waarnemingen van gierzwaluwen gedaan. Het betrof voornamelijk hoog overvliegende groepjes gierzwaluwen, of een groep die kort aanwezig was. Er zijn geen luidruchtige vluchten op dakgoot-, nok- of huishoogte of verzamelvluchten waargenomen binnen het plangebied.

De gierzwaluwen binnen het plangebied toonden geen binding met het plangebied, anders dan dat ze eroverheen vliegen. Er zijn geen verblijfplaatsen aangetoond. Derhalve worden geen negatieve effecten verwacht voor de gierzwaluw. Er hoeft geen omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd te worden.

3.1.3 Grote gele kwikstaart

3.1.3.1 Methode

Aan de oever van het Maaseiland stroomt de Maas langs overhangende takken en beschutting. De oever van het Maaseiland is derhalve onderzocht op het voorkomen van (broedende) grote gele kwikstaarten. Voor het onderzoek naar de grote gele kwikstaart (*Motacilla cinerea*) is gebruik gemaakt van de methode die is opgesteld is door Sovon Vogelonderzoek Nederland (Handleiding Sovon Broedvogelmonitoring: BMP & kolonievogels). Hiervoor zijn tussen 5 april en 15 juni twee ochtendrondes uitgevoerd. Tijdens de rondes is gelet op nestindicerend gedrag zoals baltsen, zang, alarmroepen, nestbouw en transport van voedsel of uitwerpselen. Ook is de directe omgeving onderzocht.

De veldbezoeken is door een ter zake kundige van Teia uitgevoerd en zijn uitgevoerd onder gunstige weersomstandigheden, namelijk droog en een windkracht van maximaal 2 Bft. Zie Tabel 3 voor de onderzoeksmomenten naar grote gele kwikstaart.

Tabel 3. Inventarisatiemomenten en weersomstandigheden naar grote gele kwikstaart.

Datum	Onderzoek naar	Tijdstip veldbezoek	Weersomstandigheden
28-05-2024	Nesten	8:45 – 11:00	14°C, 3/8 bewolkt, 2 Bft ZW en droog
14-06-2024	Nesten	9:30 – 11:30	16 °C, geheel bewolkt, 2 Bft Z en droog

3.1.3.2 Resultaten

Er zijn tijdens de twee bezoeken geen grote gele kwikstaarten aangetroffen.

3.1.3.3 Effectanalyse en conclusie

De aanwezigheid, en daarmee ook de aanwezigheid van nesten van de grote gele kwikstaart, kunnen hiermee uitgesloten worden. Negatieve effecten op deze soort worden uitgesloten. Er hoeft derhalve geen omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd te worden.

3.2 Vlinders

3.2.1 Iepenpage & grote vos

3.2.1.1 Methode

Voor de iepenpage (*Satyrion w-album*) en grote vos (*Nymphalis polychloros*) is op 14 juni 2024 een veldbezoek uitgevoerd om de aan- dan wel afwezigheid van de waardplanten van de iepenpage en waardplanten en imago's van grote vos aan te tonen op het Maaseiland. Hierbij is gecontroleerd op diverse soorten iep (*Ulmus minor*, *Ulmus glabra* en *Ulmus laevis*). De grote vos kan echter ook gebruik maken van sleedoorn en zoete kers (*Prunus sp.*), populier (*Populus sp.*) en sommige wilgensoorten (*Salix sp.*). Derhalve is, om de aanwezigheid van grote vos uit te sluiten, een aanvullend veldbezoek op 22 november 2024 uitgevoerd om alle aanwezige waardplanten te beoordelen.

De veldbezoeken is door een ter zake kundige van Teia uitgevoerd en zijn uitgevoerd onder gunstige weersomstandigheden, namelijk droog en een windkracht van maximaal 2 Bft in de actieve periode. Zie Tabel 4 voor de onderzoeksmomenten naar de waardplanten van de iepenpage en naar de (waardplanten van) grote vos.

Tabel 4. Inventarisatiemomenten en weersomstandigheden naar de waardplanten en leefgebied van iepenpage en grote vos.

Datum	Onderzoek naar	Tijdstip veldbezoek	Weersomstandigheden
14-6-2024	Aanwezigheid iepen en imago's grote vos en iepenpage	16:10 – 18:10	19°C, 7/8 bewolkt, 2 bft, droog
22-11-2024	Grote vos en de waardplanten	13:00 – 14:15	2°C, 8/8 bewolkt, 4 bft W, droog

3.2.1.2 Resultaten

Iepenpage

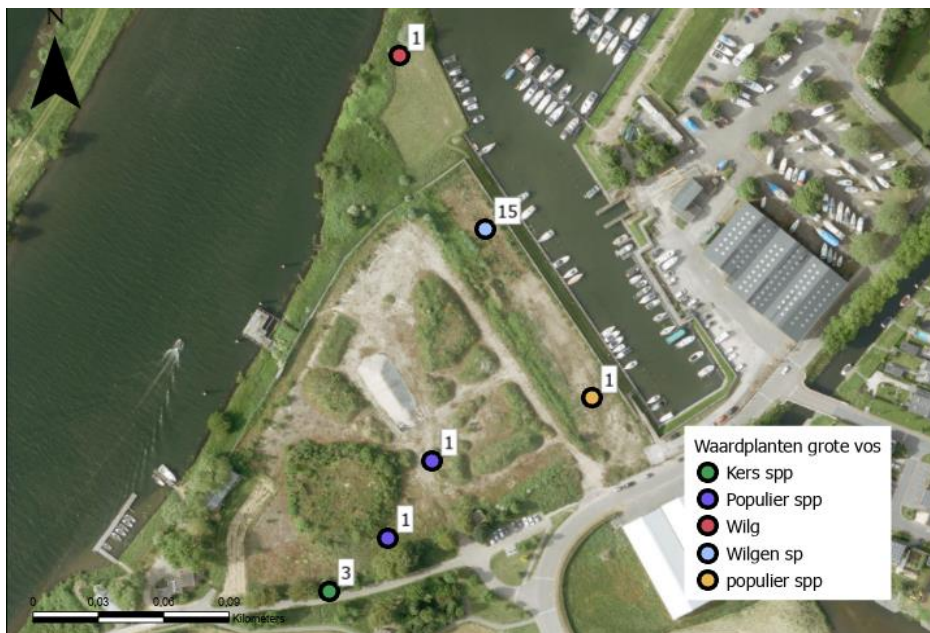
Er zijn in het plangebied geen waardplanten van de iepenpage aangetroffen.

Grote vos

Door het plangebied heen staan verspreid en versnipperd waardplanten van de grote vos, zie Figuur 3. Er zijn tijdens de actieve periode geen rupsen of imago's van de grote vos aangetroffen. De oude wilg op het Maaseiland is ongeschikt bevonden als overwinterplaats. De holtes die aangetroffen zijn, zitten vol met spinrag, hetgeen de grote vos zou belemmeren. Andere holten zijn niet diep genoeg om de grote vos te beschermen tegen wind.

Geschied leefgebied

Er is geen geschikt leefgebied aanwezig binnen het plangebied voor zowel de iepenpage als de grote vos.

Figuur 3 Aangetroffen waardplanten van de grote vos, met kleur aangegeven welke soort, met label aangegeven de hoeveelheid.

3.2.1.3 *Effectanalyse en conclusie*

Er worden geen negatieve effecten verwacht op de iepenpage en de grote vos. Derhalve hoeft er geen omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd te worden ten behoeve van deze twee soorten.

3.2.2 Teunisbloempijlstaart

3.2.2.1 *Methode*

Het onderzoek naar de teunisbloempijlstaart (*Proserpinus proserpina*) is uitgevoerd conform het onderzoeksprotocol vlinders en libellen (Vlinderstichting, 2023). Er is tijdens drie bezoeken gezocht naar rupsen op waardplanten van deze soort. Bij de waardplanten is aan de hand van een kwartiertelling de populatie in kaart gebracht.

De meest geschikte tijd voor het onderzoek is tussen begin juli en begin augustus. Er dient tweemaal in juli en eenmaal in de eerste helft van augustus onderzoek gedaan te worden, met minimaal drie dagen tussen de bezoeken. Hiermee wordt een acceptabele trefkans gegarandeerd.

De veldbezoeken is door een ter zake kundige van Teia uitgevoerd en zijn uitgevoerd onder gunstige weersomstandigheden, namelijk droog en een windkracht van maximaal 3 Bft. Zie Tabel 5 voor de onderzoeksmomenten met bijbehorende tijden en weersomstandigheden.

Tabel 5. Inventarisatiemomenten en weersomstandigheden naar de teunisbloempijlstaart.

Datum	Onderzoek naar	Tijdstip veldbezoek	Weersomstandigheden
23-7-2024	Rupsen en imago's	12:40 – 14:40	21°C, 3/8 bewolkt, 3 Bft W en droog
29-7-2024	Rupsen en imago's	10:00 – 14:00	29°C, onbewolkt, 1 Bft O en droog
10-8-2024	Rupsen en imago's	10:15 – 14:15	19°C, onbewolkt, 3 Bft ZW en droog

3.2.2.2 Resultaten

Op verschillende plekken op het Maaseiland zijn de waardplanten van de teunisbloempijlstaart waargenomen, dit zijn het harig wilgenroosje, kattenstaart en de teunisbloem. De aanwezige waardplanten zijn de grote kattenstaart langs de oever, enkele bosjes van het harig wilgenroosje en teunisbloemen welke over het hele onderzoeksgebied (Maaseiland) verspreid zijn. Op de waardplanten zijn geen rupsen van de teunisbloempijlstaart aangetroffen. Tevens zijn geen imago's van de teunisbloempijlstaart aangetroffen.

3.2.2.3 Effectanalyse en conclusie

Er vinden geen negatieve effecten plaats op de rupsen en/of vlinders van de teunisbloempijlstaart. Er hoeven geen maatregelen getroffen te worden en er hoeft geen omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd te worden.

3.3 Grondgebonden zoogdieren

3.3.1 Bever, otter en steenmarter

3.3.1.1 Methode

Voor het onderzoek naar bever (*Castor fiber*), otter (*Lutra lutra*) en steenmarter (*Martes foina*) is gebruik gemaakt van wildcamera's. Deze zijn op de potentieel meest kansrijke locaties geplaatst in het onderzoeksgebied op plaatsen waar mogelijk rust- of voortplantingsplaatsen, foerageergebieden en verbindingzones aanwezig zijn. Voor de bever en otter beperkt dit gebied zich tot het Maaseiland. Voor steenmarter zijn rondom de gebouwen mogelijk geschikte locaties aangetroffen. Bij de specifieke locaties zoals benoemd in het voorgaande verkennende onderzoek³ zijn wildcamera's geplaatst. In totaal zijn twaalf wildcamera's (Browning 2023 Dark Ops Pro X1080) geplaatst. De locaties van de camera's zijn weergegeven in Figuur 4.

De camera's zijn geplaatst op 5 juli 2024 en opgehaald op 5 september 2024. Tussendoor zijn op 19 juli 2024, 1 augustus 2024 en 17 augustus 2024 momenten geweest waarbij de batterijen zijn gecontroleerd en de sd-kaarten zijn uitgelezen.

³ Econsultancy part of Sweco (2024) Rapportage QuickScan natuurwaarden Fase 2 en 3 Gebiedsontwikkeling Roerdelta. Versie D5. Rapportnummer 24745.001

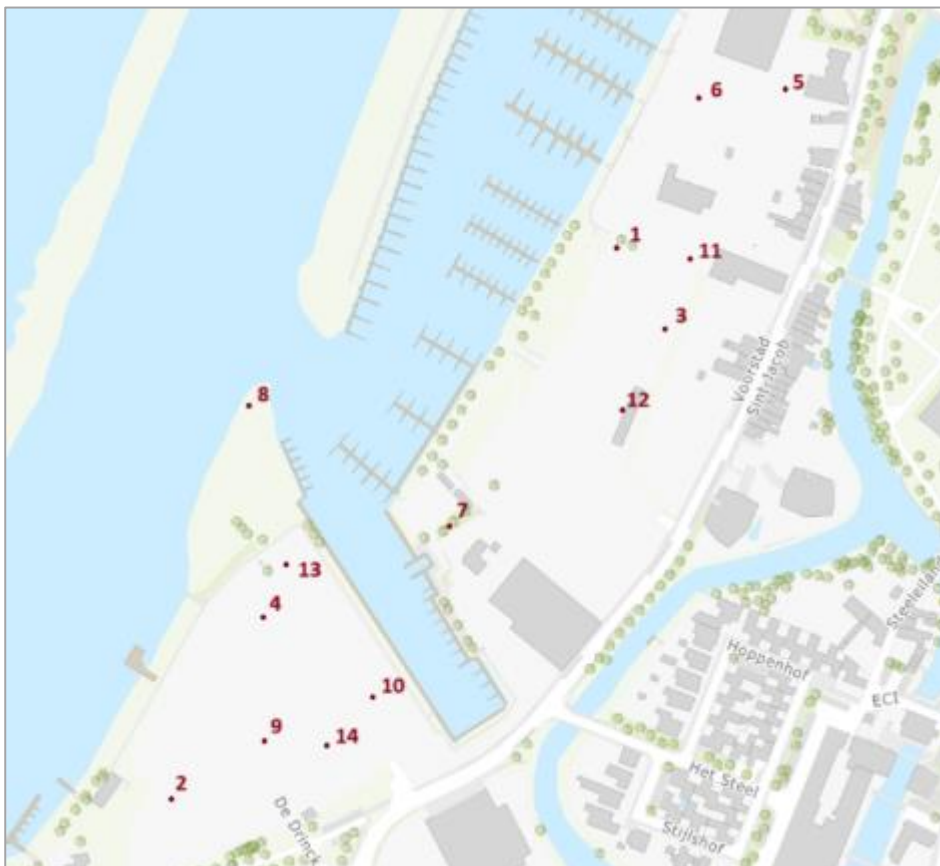
Gedurende de onderzoeksperiode zijn drie wildcamera's tijdelijk buiten gebruik geraakt. Eén wildcamera is op dezelfde plek opnieuw in werking gesteld. Voor de andere twee wildcamera's was dit door de oorzaak van het buiten gebruik raken (menselijke tussenkomst) niet wenselijk. Deze wildcamera's zijn op een andere plek teruggeplaatst (nummer 13 en 14 op Figuur 4). Tevens zijn van 5 september 2024 tot en met 17 september 2024 twee camera's langer blijven staan, zodat er voor twaalf camera's een totaal van acht weken data beschikbaar is.

De veldbezoeken zijn door een ter zake kundige van Teia uitgevoerd.

3.3.1.2 Resultaten bever

Van de in totaal twaalf wildcamera's is de bever enkel op camera 8 waargenomen (zie Figuur 5), verspreid over een periode van 6 juli tot en met 4 september. In deze periode is de bever op dertien verschillende momenten waargenomen, zie Tabel 6. Waarnemingen met een tussentijd minder dan tien minuten worden als één waarnemingsmoment geteld. Er is geen ander gedrag dan 'passerend' waargenomen op de camera's.

Uit raadpleging van bronnen blijkt dat in de Roer, ten oosten van de Werf een beverburcht bekend is (NDFF, 11-05-2020). Er is geen onderzoek uitgevoerd naar oeverholten of verblijfplaatsen in de oevers van het Maaseiland en de landtong, of binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden.

Figuur 4 Locaties van de wildcamera's in het veld. (Teia, 2024)

Figuur 5 Foto van wildcamera 8, waarop een bever te zien is (Teia, 2024).

Tabel 6 De data waarop de bever is waargenomen op camera 8 met de tijd, hoeveel bevers en de buitentemperatuur

Datum	Tijd	Abundantie	Temperatuur (°C)
6-7-2024	2:46:10	1	14
	2:46:12	1	14
	2:46:14	1	14
9-7-2024	2:48:15	1	15
	3:36:47	1	14
10-7-2024	12:10:57	1	18
	12:10:59	1	18
	12:19:52	1	18
14-7-2024	1:04:59	1	12
	3:55:28	1	9
15-7-2024	1:24:30	1	12
	20:20:21	1	23
	21:08:31	1	21
28-8-2024	22:30:01	1	19
	23:23:19	1	18
2-9-2024	4:41:24	1	17
	4:42:34	1	18
4-9-2024	2:26:57	1	19

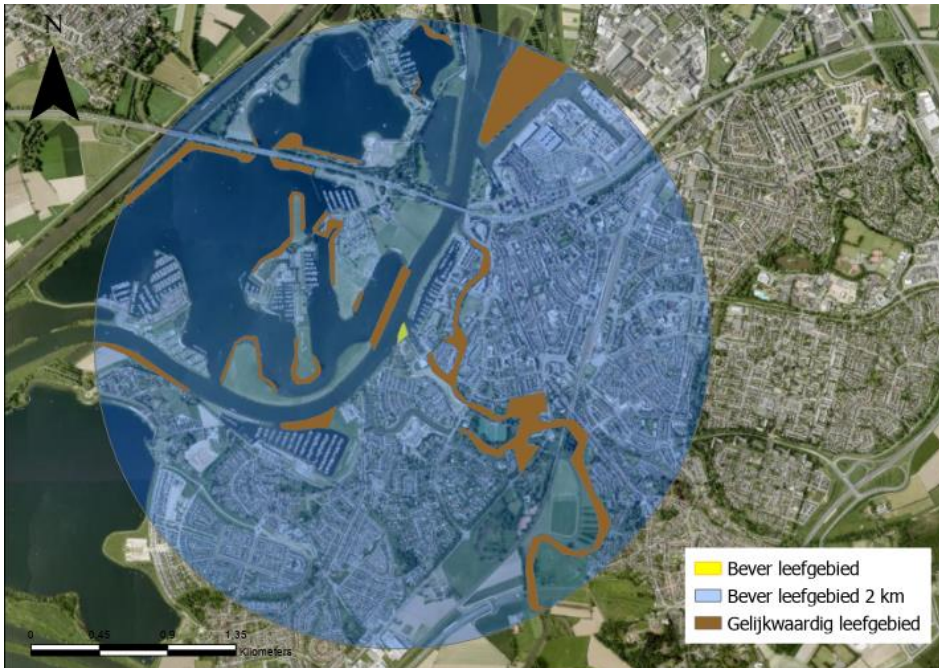
3.3.1.3 *Effectanalyse en conclusie bever*

De bever is enkel waargenomen op wildcamera 8, op de punt van het Maaseiland. Er zijn dertien losse waarnemingsmomenten waarbij een bever is gepasseerd. De punt van het Maaseiland, is derhalve onderdeel van het leefgebied van de bever. Er zijn geen waarnemingen gedaan op de andere wildcamera's op het Maaseiland (nr. 2, 4, 9, 10, 13 en 14, Figuur 4). Hieruit kan geconcludeerd worden dat niet het hele Maaseiland onderdeel uitmaakt van het leefgebied van één of meerdere bevers. In de omgeving is voldoende gelijkwaardig gebied. Het territorium van een bever beslaat vaak 1 tot 2 kilometer beboste oeverzone. Op het Maaseiland is geen sprake van bebossing. In Figuur 6 is een weergave gegeven van naar verwachting gelijkwaardig leefgebied van de bever. Er is voldoende leefgebied in de nabijheid. Derhalve wordt de punt van het Maaseiland niet als essentieel leef- en foerageergebied aangemerkt.

Echter is er onvoldoende informatie over eventueel aanwezige burchten of oeverholen in de oever van, met name het Maaseiland, maar ook de landtong. Wanneer er verblijfplaatsen aanwezig zijn, wordt fysieke aantasting van deze verblijfplaatsen verwacht, gezien werkzaamheden in de oever niet uitgesloten kunnen worden. Derhalve dient een aanvullend grondradaronderzoek plaats te vinden, om de aan- of afwezigheid van verblijfplaatsen in de oever aan te tonen.

In de nabijheid van het plangebied is de aanwezigheid van een beverburcht bekend. De Roer ligt op het meest dichtstbijzijnde punt op circa zeventien meter van het plangebied, zie Figuur 7 voor de twintig en vijftig meter zones.

Er is sprake van verstoring van een voortplantingsplaats of van een rustplaats als deze plaatsen fysiek niet aangetast worden, maar de activiteiten wel tot gevolg hebben dat het de betreffende functie niet of nauwelijks kan worden vervuld. In aanvulling op het grondradaronderzoek wordt geadviseerd de Roer binnen de 100 meter zone van het plangebied te onderzoeken op burchten. Wanneer geen burchten aanwezig zijn, wordt de Roer niet aangemerkt als essentieel leefgebied en heeft een incidenteel voorkomende bever in de Roer voldoende uitwijkmogelijkheden in de directe omgeving. Wanneer een of meerdere burchten of oeverholen aanwezig zijn, wordt op basis van de afstand beoordeeld of de Roer aangemerkt wordt als essentieel leefgebied dat dermate verstoord wordt door de voorgenomen ontwikkeling dat het zijn functie zal verliezen en de bever de burcht zal verlaten. Op basis van de grootte van het project kunnen preventieve maatregelen die effecten voorkomen, zoals werken buiten de kwetsbare periode, niet geïmplementeerd worden. Wanneer wezenlijke verstoring niet uitgesloten kan worden en daarmee het functioneren van burcht(en) als zodanig niet gewaarborgd kan worden, is dit een schadelijke handeling bij dieren van bijlage IV, onder A van het Bal (artikel 11.46, eerste lid, Bal). Op basis van de resultaten van het aanvullend onderzoek zal bepaald worden of een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit op grond van de Omgevingswet noodzakelijk is.

Figuur 6 Het leefgebied van de bever op het Maaseiland (geel) met daaromheen een zone van 2 km (blauw) waarin gelijkwaardig gebied is aangeduid (bruin)

Figuur 7 De Roer (rood), waarin burchten gelegen kunnen zijn en de daarbij behorende 20 en 50 meter zone

3.3.1.4 Resultaten otter

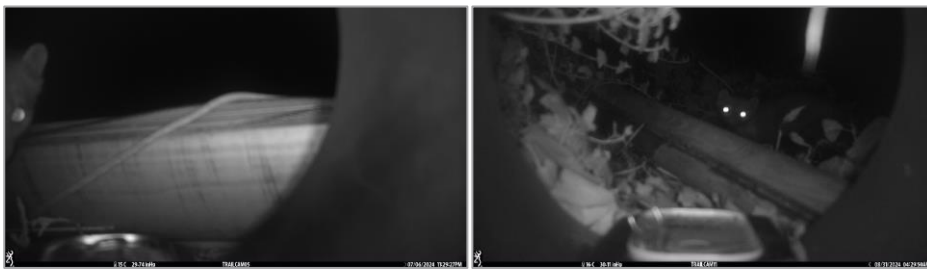
Er zijn geen beelden van de otter vastgelegd op de wildcamera's.

3.3.1.5 Effectanalyse en conclusie otter

De aanwezigheid, en daarmee ook de aanwezigheid van verblijfplaatsen van otter, kunnen hiermee uitgesloten worden. Negatieve effecten op deze soort worden uitgesloten. Er hoeft derhalve geen omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd te worden.

3.3.1.6 Resultaten steenmarter

Op 6 juli is op camera 5 om 23:29 uur een steenmarter waargenomen, op 3 augustus is op camera 2 een steenmarter waargenomen om 3:27 uur en op 31 augustus is met camera 11 een steenmarter vastgelegd om 4:29 uur. In totaal zijn van de twaalf camera's, welke acht weken in het veld hebben gestaan, drie waarnemingen van een steenmarter geweest. Zie Figuur 8 voor twee van deze beelden.

Figuur 8 Beelden van steenmarter binnen het plangebied

3.3.1.7 Effectanalyse en conclusie steenmarter

Op drie verschillende dagen is een steenmarter waargenomen. Camera's welke geplaatst zijn bij mogelijke verblijfplaatsen tonen geen steenmarters. Gezien de geringe waarnemingen en het ontbreken van andere sporen (als prooiresten, uitwerpselen) gaat het naar alle waarschijnlijkheid om een exemplaar die in de omgeving van het plangebied verblijft of een doortrekkend individu. Het terrein van Roerdelta is mogelijk onderdeel van een leefgebied van de steenmarter. Ten zuiden van het plangebied zijn woonwijken aanwezig, afgewisseld met veel groen en bosschages. Hier kunnen de steenmarters gebruik maken van rommelhoekjes en schuurtjes van huizen of holen van dieren in de bosschages. Er is in de omgeving dus voldoende geschikt alternatief leefgebied voor de steenmarter aanwezig. Wel dienen passende preventieve maatregelen genomen te worden om te voorkomen dat exemplaren geschaad worden. Deze dienen uitgewerkt te worden in een ecologisch werkprotocol.

3.3.2 Vleermuizen

3.3.2.1 Methode

Het onderzoek naar verblijfplaatsen en vliegroutes van de gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), kleine dwergvleermuis (*Pipistrellus pygmaeus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), meervleermuis (*Myotis dasycneme*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*) en ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) is uitgevoerd conform het meest recente vleermuisprotocol⁴. Tijdens de veldbezoeken zijn waarnemingen direct digitaal ingevoerd in de GIS-omgeving van Teia.

Het onderzoek naar vleermuizen is vanwege de grootte en overzichtelijkheid van het projectgebied uitgevoerd door meerdere personen. Het onderzoeksgebied betreft het gedeelte 'de Werf' en een enkele boom op het Maaseiland. Voor alle vleermuisbezoeken zijn twee of drie ter zake kundige vleermuisonderzoekers van Teia over het gebied verspreid, zie Tabel 7 en Tabel 8 Inventarisatiemomenten en weersomstandigheden voor vleermuisonderzoek, locatie De Werf Maaseiland (boom- en gebouwbewonende soorten)..

Kraam- en zomerverblijfplaatsen

In de periode van 15 mei tot 15 juli is in het projectgebied onderzoek gedaan naar kraam- en zomerverblijfplaatsen van vleermuizen. Voor het onderzoeken van potentiële kraam- en zomerverblijfplaatsen zijn per geschikte locatie twee bezoeken uitgevoerd waarvan één ochtendbezoek en één avondbezoek waarbij een minimale tussenperiode van 20 dagen geldt. Voor het aantonen van verblijfplaatsen door in- of uitvliegende exemplaren zijn meerdere bezoeken afgelegd, om alle aanwezige geschikte locaties te onderzoeken.

Paarverblijfplaatsen

In de periode van 15 augustus tot 15 oktober is in het projectgebied onderzoek gedaan naar paarverblijfplaatsen van vleermuizen. Het onderzoek naar paarverblijfplaatsen bestaat uit twee avondbezoeken met een minimale tussenperiode van 20 dagen. Voor het aantonen van paarverblijven heeft één vleermuisonderzoeker gepost bij de geschikte boom op het Maaseiland. Voor het onderzoek op de werf zijn op dezelfde avond meerdere rondes gelopen, omdat paarverblijven aangetoond kunnen worden door langdurig zwermende, aantikkende en roepende exemplaren. Hiermee kunnen meerdere verblijfplaatsen op één avond worden aangetoond.

Vliegroutes

In de periode van 15 mei tot 15 september is in het projectgebied onderzoek gedaan naar vliegroutes van vleermuizen. Het onderzoek naar vliegroutes bestaat uit twee avondbezoeken met een minimale tussenperiode van acht weken waarbij de bezoeken zijn gecombineerd met die naar verblijfplaatsen, omdat deze overlappen in periode.

⁴ Vleermuisvakbepaald, Netwerk Groene Bureaus, 2021, Vleermuisprotocol 2021, www.netwerkgroenebureaus.nl.

Tabel 7. Inventarisatiemomenten en weersomstandigheden voor vleermuisonderzoek, locatie Maaseiland (boombewonende soorten).

Datum	Type bezoek	Zons-opkomst/ondergang	Tijdstip veldbezoek	Weersomstandigheden	Aantal vleermuis-onderzoekers
13-07-2024	Zomer- en kraamverblijf	05:36	02:33 – 05:35	13°C, 7/8 bewolkt, 2 bft ZW, droog	2
25-08-2024	Paarverblijf	20:42	20:28 – 23:59	17°C, 0/8 bewolkt, 2 bft, Z, droog	3
15-09-2024	Paarverblijf	19:54	22:00 – 00:00	14°C, 3/8 bewolkt, 1 bft, NW, droog	3

Tabel 8 Inventarisatiemomenten en weersomstandigheden voor vleermuisonderzoek, locatie De Werf Maaseiland (boom- en gebouwbewonende soorten).

Datum	Type bezoek	Zons-opkomst/ondergang	Tijdstip veldbezoek	Weersomstandigheden	Aantal vleermuis-onderzoekers
31-05-2024	Zomer- en kraamverblijf	21:50	21:40 – 00:10	16°C, 5/8 bewolkt, 3 bft NW, droog	2
12-06-2024	Zomer- en kraamverblijf	22:00	21:49 – 00:19	12.1°C, 1/8 bewolkt, 2 bft NW, droog	3
15-06-2024	Zomer- en kraamverblijf	22:02	21:53 – 00:23	15°C, 6/8 bewolkt, 3 bft ZW, motregen	3
30-06-2024	Zomer- en kraamverblijf	22:03	21:56 - 00:26	17.8°C, 8/8 bewolkt, 1 bft NW, regen*	2
09-07-2024	Zomer- en kraamverblijf	05:32	02:31 – 05:31	16.7°C, 3/8 bewolkt, 2 bft NO, droog	2
10-07-2024	Zomer- en kraamverblijf	21:58	21:50 – 00:20	21°C, 4/8 bewolkt, 2 bft ZW, droog	3
11-07-2024	Zomer- en kraamverblijf	05:34	02:30 – 05:32	20°C, 5/8 bewolkt, 1 bft NW, regen**	2
13-07-2024	Zomer- en kraamverblijf	05:36	02:33 – 05:35	13°C, 7/8 bewolkt, 2 bft ZW, droog	2
14-07-2024	Zomer- en kraamverblijf	05:37	2:36 – 5:36	10°C, 1/8 bewolkt, 1 bft ZO, droog	2
14-07-2024	Zomer- en kraamverblijf	21:54	21:49 – 00:19	16°C, 1/8 bewolkt, 3 bft NW, droog	3
21-08-2024	Paarverblijf	20:50	20:48 – 00:00	17°C, 1/8 bewolkt, 2 bft Z, droog	3
12-09-2024	Paarverblijf	20:01	19:49 – 23:00	12°C, 2/8 bewolkt, 2 bft NW, droog	3

*In het eerste half uur heeft het gemotregend, daarna was het geheel droog en vleermuisactiviteit is waargenomen.

** Minder dan vijf minuten.

3.3.2.2 Resultaten

Binnen het plangebied zijn voor boom- en gebouwbewonende soorten op verschillende plekken, benoemd in het voorgaande verkennende onderzoek⁵, binnen het plangebied onderzoeken uitgevoerd. De resultaten van de onderzoeken zijn weergegeven in bijlage 2.

Kraam- en zomerverblijfplaatsen

Tijdens het onderzoek naar kraam- en zomerverblijfplaatsen zijn geen uit- of invliegende vleermuizen, of gevel-/boomaantikkende vleermuizen waargenomen.

Paarverblijfplaatsen

De werf

Tijdens de tweede najaarsronde, op 12 september 2024 is éénmaal een baltsende ruige dwergvleermuis waargenomen op de Werf. Tevens is éénmaal een aantikkende gewone dwergvleermuis waargenomen bij het gebouw in het zuidoosten van de Werf (zie Figuur 9). Er is daarbij geen baltsgedrag bij hetzelfde gebouw waargenomen. Het baltsgedrag dat is waargenomen rond het gebouw is van een andere datum (21-8-2024).

Op 21 augustus is zesmaal baltsgedrag waargenomen, maar allemaal op verschillende plekken. Er is, buiten de boom op het Maaseiland, geen eenduidig baltsgedrag vertoond, waarbij de vleermuis herhaaldelijk hetzelfde patroon vloog of voor langere tijd baltsgedrag vertoonde nabij dezelfde locatie.

Figuur 9 Waarnemingen van een aantikkende vleermuis (groen) en baltsende vleermuizen (oranje) binnen het plangebied, gelabeld met de datum

⁵ Econsultancy part of Sweco (2024) Rapportage QuickScan natuurwaarden Fase 2 en 3 Gebiedsontwikkeling Roerdelta. Versie D5. Rapportnummer 24745.001

Maaseiland

Tijdens het onderzoek naar paarverblijfplaatsen is op 25 augustus 2024 om 23:31 uur op de punt van het maaseiland een baltsverblijf van een rosse vleermuis waargenomen. Rondom de oude wilg is een half uur na de start van het veldbezoek om 20:28 een baltsend mannetje waargenomen die de rest van het bezoek al baltsend dicht rondom de boom bleef vliegen. Op verschillende momenten zijn meerdere, vermoedelijk vrouwtjes, waargenomen rondom de boom.

Tijdens de tweede najaarsronde op 15 september 2024 is bij de boom éénmaal een gewone dwergvleermuis baltsend waargenomen.

Vliegroutes

Er zijn met name passerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Op tien van de dertien onderzoeksmomenten zijn passerende vleermuizen waargenomen. Gemiddeld gaat het om tien waarnemingen per avond, met het minste aantal waarnemingen van één passerende gewone dwergvleermuis, en de meeste waarnemingen van 23 keer passerend. Ook zijn op evenveel avonden passerende ruige dwergvleermuizen waargenomen, maar daar gaat het om één, maximaal twee keer passerend op een avond.

Op 31 mei 2024 zijn om 23:41 uur naar schatting drie gewone dwergvleermuizen gepasseerd. Om 23:40 uur passeerde één ruige dwergvleermuis het plangebied.

Op 12 juni 2024 zijn 20 passerende vleermuizen waargenomen om 22:19 uur. Deze waarneming is uit de straat Voorstad Sint Jacob. Daarna is om 23:24 uur een passerende gewone dwergvleermuis en om 23:04 uur een passerende ruige dwergvleermuis waargenomen.

Op 15 juni 2024 zijn 9 passerende vleermuizen waargenomen om 22:33 uur. Deze waarneming is afkomstig van de westzijde van het plangebied, nabij caravans. Daarna is om 00:09 uur een passerende gewone dwergvleermuis en om 23:23 uur een passerende ruige dwergvleermuis waargenomen.

Op 30 juni 2024 is om 22:28 één passerende rosse dwergvleermuis, om 22:38 uur één passerende laatvlieger en om middernacht één ruige dwergvleermuis. Twee watervleermuizen zijn gepasseerd die avond, respectievelijk om 00:07 uur en 00:27 uur.

Op 9 juli 2024 is om 03:09 één passerende laatvlieger en om 03:25 één passerende ruige dwergvleermuis waargenomen.

Op 10 juli 2024 is om 22:32 uur éénmaal een passerende gewone dwergvleermuis waargenomen en om 22:49 uur, 22:50 uur en 23:37 uur zijn per keer twee passerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Passerende ruige dwergvleermuizen zijn waargenomen om 22:55 uur en om 23:26 uur.

Op 11 juli 2024 is één passerende ruige dwergvleermuis waargenomen om 4 uur 's ochtends.

Op 13 juli 2024 is een avond- en een ochtendbezoek uitgevoerd. Tijdens het ochtendbezoek zijn op drie momenten één passerende gewone dwergvleermuis waargenomen, te weten om 03:14, 03:34 en om 04:02. Tijdens het avondbezoek is om 22:28 uur een laatvlieger en om 23:40 uur een ruige dwergvleermuis passerend waargenomen. Om 22:25 uur zijn 19 passerende gewone dwergvleermuizen waargenomen, en zes minuten later nog één. Deze waarnemingen zijn afkomstig uit het westen van het plangebied, nabij de straat Voorstad Sint Jacob.

Op 14 juli 2024 zijn om 03:04 uur 11 passerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Deze waarneming is afkomstig uit de buurt van het meest zuidelijke gebouw, met botenopslag. Om 04:10 uur is nog eenmaal een ruige dwergvleermuis waargenomen.

Op 21 augustus 2024 zijn om 21:30 uur, 21:54 uur, 22:28 uur en 23:32 uur respectievelijk zes, twee, en tweemaal één passerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Om 21:24 uur zijn twee laatvliegers gepasseerd.

Op 25 augustus 2024 zijn om 21:53 uur twee gewone dwergvleermuizen gepasseerd, om 21:37 uur en 22:46 uur een laatvlieger, om 21:16 uur, 22:51 uur en 23:19 uur een rosse vleermuis en om 21:27 uur een watervleermuis.

Op 12 september 2024 zijn om 20:38 uur, 21:50 uur en 21:58 uur een gewone dwergvleermuis gepasseerd, en om 21:34 uur twee. Om 22:03 uur en 22:06 uur passeerde een ruige dwergvleermuis.

Op 15 september 2024 passeerde een gewone dwergvleermuis om 22:30 uur en een meervleermuis om 22:52 uur.

Foerageergebied

Er zijn tijdens de bezoeken ook foeragerende vleermuizen waargenomen. Derhalve worden deze resultaten ook beschreven. Op tien van de dertien onderzoeksmomenten zijn foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Gemiddeld gaat het om zes waarnemingen per avond, met het minste aantal waarnemingen van één en de meeste aantal waarnemingen van veertien keer foerageergedrag op een avond.

Op 31 mei 2024 is om 22:25 uur één foeragerend gewone dwergvleermuis waargenomen.

Op 12 juni 2024 zijn om 22:30 uur twee, en om 22:35 uur en 22:40 uur drie foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen.

Op 15 juni 2024 zijn om 22:22 uur vijf foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen.

Op 17 juni 2024 is één foeragerende gewone dwergvleermuis waargenomen om 22:49 uur.

Op 30 juni 2024 zijn om 22:11 uur, 22:12 uur en 22:55 uur één foeragerende gewone dwergvleermuis waargenomen. Om 22:44 uur waren dit er vijf. Om 22:51 uur is een foeragerende watervleermuis waargenomen.

Op 10 juli zijn om 22:23 uur, 22:54 uur en 23:56 uur respectievelijk zeven gewone dwergvleermuizen, 4 rosse vleermuizen en 1 gewone dwergvleermuis foeragerend waargenomen.

Op 11 juli om 03:30 uur zijn naar schatting 8 foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen.

Op 13 juli 2024 is een avond- en een ochtendbezoek uitgevoerd. Tijdens het ochtendbezoek zijn om 2:47 uur, 2:59 uur, 03:29 uur, 03:50 uur, 04:19 uur en 04:24 uur één foeragerende gewone dwergvleermuis waargenomen. In de avond zijn om 22:33 uur, 22:47 uur en 22:21 uur respectievelijk 5 gewone dwergvleermuizen, 3 gewone dwergvleermuizen en 3 laatvliegers foeragerend waargenomen.

Op 21 augustus zijn om 21:58 uur, 22:12 uur en 22:37 uur twee gewone dwergvleermuizen waargenomen. Een foeragerende laatvlieger is waargenomen om 22:25 uur.

Op 25 augustus zijn er om 23:51 uur twee foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen, om 22:54 uur en 21:39 uur een laatvlieger, om 22:04, 22:55 en 22:58 uur respectievelijk een, twee en een rosse vleermuizen en om 22:22 uur en 21:24 uur een watervleermuis.

Op 12 september 2024 zijn foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen, om 20:50 uur, 21:17 uur, 21:35 uur en 21:36 uur waren dit er één per keer, om 22:01 en 20:34 uur waren dit er twee per keer en om 20:40 uur waren dit er 3. Tevens zijn om 20:47 uur en 20:51 uur een ruige dwergvleermuis waargenomen.

Op 15 september is om 22:32 uur en 23:11 uur een meervleermuis foeragerend waargenomen.

3.3.2.3 *Effectanalyse en conclusie*

Kraam- en zomerverblijfplaatsen

Er zijn op De Werf geen verblijfplaatsen aangetroffen, waardoor negatieve effecten zijn uitgesloten.

Op het Maaseiland is er één voorjaarsbezoek afgelegd bij de oude wilg. Omdat op protocollaire basis een zomerverblijf niet kan worden uitgesloten, wordt op basis van het aangetoonde paarverblijf (zie volgende paragraaf) uitgegaan van een 'worstcasescenario', namelijk dat de boom ook functioneert als zomerverblijfplaats van rosse vleermuis. Zie voor de effectanalyse volgende paragraaf.

Paarverblijfplaatsen

Uit het onderzoek blijkt dat er éénmaal is aangetikt door een gewone dwergvleermuis bij het gebouw in de zuidoosthoek van het plangebied. Er is die avond geen baltsgedrag gehoord en vertoond rondom het gebouw. Mogelijk heeft de vleermuis aangetikt om de geschiktheid te beoordelen. Ter indicatie van een paarverblijf zal een vleermuis baltsgedrag vertonen voor langere tijd of met een hogere frequentie aantikken.

Op het Maaseiland is in de oude wilg een paarverblijfplaats van rosse vleermuis aangetoond. Met de voorgenumen werkzaamheden kan de wilg gehandhaafd blijven. Echter is hoogbouw voorgenomen naast de wilg, zie Figuur 10. Tevens wordt licht toegepast binnen het plan, bijvoorbeeld met lagere masten met spots, hogere masten met spots en bollards, zie Figuur 11. Uit het stedenbouwkundig plan⁶ blijkt dat verlichting van de Maas en Roer wordt zoveel mogelijk vermeden en dat het verlichtingsplan nog nader uitgewerkt wordt. Echter, op basis van de tijdelijke verstoring door bouwwerkzaamheden en de toename van permanente (licht)verstoring door straatverlichting en verlichting van de woontoren, kan de functionaliteit van de oude wilg als verblijfs- en voortplantingsplaats voor de lichtgevoelige rosse vleermuis niet als zodanig gegarandeerd worden. Er worden negatieve effecten verwacht op de onder de Habitatrichtlijn beschermde rosse vleermuis. Voor het opzettelijk verstoren van vleermuizen (art. 11.46 lid 1b) dient een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd te worden.

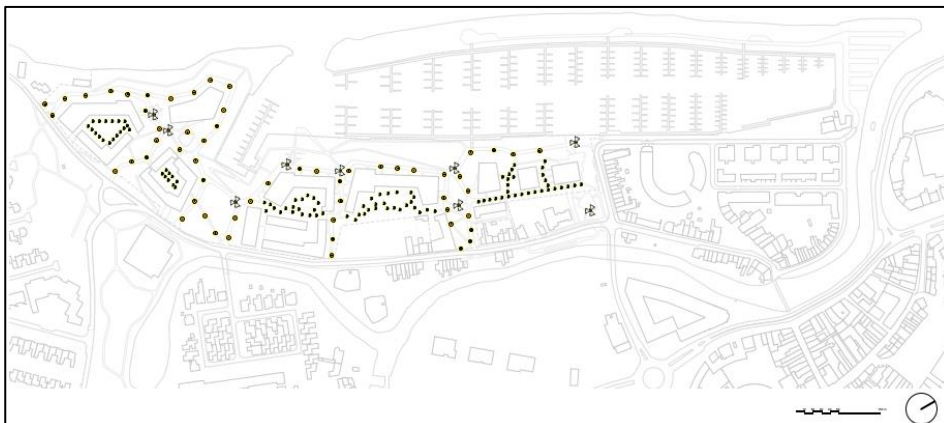
Foerageergebied

In het plangebied foerageren voornamelijk gewone dwergvleermuizen. De kans op dubbeltellingen van foeragerende vleermuizen bestaat, waardoor geschat wordt dat een vijf- tot tiental vleermuizen foerageren in het plangebied. Vermoedelijk zijn de vleermuizen afkomstig uit de wijken ten oosten van het plangebied. Er is hier voldoende gelijkwaardig foerageergebied. Door de lage aantallen vleermuizen dat gebruik maakt van het plangebied om te foerageren en het gelijkwaardige foerageergebied in de directe omgeving, wordt het plangebied niet aangemerkt als essentieel foerageergebied. Er hoeft derhalve geen omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd te worden.

Figuur 10 Impressie invulling Maaseiland, de oude wilg en tevens verblijfplaats van de vleermuizen is aangeven middels de rode cirkel.

⁶ KCAP Rotterdam (2024). Roerdelta Fase 2+3, stedenbouwkundig plan.

Figuur 11 Voorbeelduitwerking van een verlichtingsconcept.

Vliegroutes

Binnen het plangebied is een bomenrij geschikt bevonden als potentiële vliegroute. Voornamelijk gewone dwergvleermuizen en ruige dwergvleermuizen passeren in het plangebied. De vleermuizen vertoonden geen binding met deze bomenrij, want er zijn geen consequent terugkerende vliegbewegingen waargenomen. Gedurende de hele avond passeren vleermuizen, vanuit verschillende richtingen. Duidelijke terugkerende vliegbewegingen en derhalve vliegroutes zijn niet vastgesteld binnen het plangebied. Hieruit kan geconcludeerd worden dat er geen essentiële vliegroutes aanwezig zijn binnen het plangebied.

3.4 Amfibieën

3.4.1 Rugstreeppad

3.4.1.1 Methode

Het onderzoek naar de rugstreeppad (*Epidalea calamita*) is uitgevoerd conform het kennisdocument rugstreeppad (BIJ12, 2017). Hiervoor is onderzoek uitgevoerd naar kooractiviteit en eisnoeren op het Maaseiland, zie Figuur 12. Als aanvulling op de onderzoeksmethode zijn 40 tapijttegels neergelegd. Bij het aantreffen van de soort in deze bezoeken, zijn verdere vervolfbezoeken niet noodzakelijk. In totaal zijn drie veldbezoeken uitgevoerd waarbij het onderzoeksgebied twee keer is bezocht in de periode van half april tot en met eind mei en eenmaal in de periode juni – juli. Tijdens het derde bezoek is ook gezocht naar eisnoeren in de voortplantingswateren.

De veldbezoeken zijn door twee ter zake kundige van Teia uitgevoerd en zijn uitgevoerd onder gunstige weersomstandigheden. Zie Tabel 9 voor de onderzoeksmomenten naar de rugstreeppad met bijbehorende informatie.

Tabel 9 Inventarisatiemomenten en weersomstandigheden naar de rugstreeppad.

Datum	Onderzoek naar	Tijdstip veldbezoek	Weersomstandigheden
19-05-2024	kooractiviteit + platen plaatsen	20:24 - 00:26	17 – 14 °C, geheel bewolkt, 1 Bft, NW, in het begin regen, daarna droog

30-05-2024	Aanwezigheid rugstreeppad (kooractiviteit + platen)	20:38 - 00:39	15 - 14 °C, 7/8 bewolkt, 2Bft, NW, droog
17-06-2024	Aanwezigheid rugstreeppad (kooractiviteit + platen + eisnoeren)	20:54 - 00:54	20 - 15 °C, 2/8 bewolkt, 1 Bft, W, droog

3.4.1.2 Resultaten

Op 19 mei 2024 is één rugstreeppad waargenomen in het plangebied op het Maaseiland.

Op 30 mei zijn vijf rugstreeppadden waargenomen in de oostelijke plassen van het Maaseiland. In de meest zuidoostelijke plas zijn circa 100 larven waargenomen. In deze plas zijn rugstreeppadden en groene kikkers waargenomen. Er zijn lege eisnoeren aangetroffen met een donkere kleur, waardoor verwacht wordt dat het de larven van de rugstreeppad betreft. Dit kon echter niet sluitend worden aangetoond. Zie Figuur 12 voor de locaties van de waargenomen rugstreeppadden en Figuur 13 voor één van de aangetroffen rugstreeppadden.

Op 17 juni zijn geen rugstreeppadden aangetroffen.

Figuur 12 Waarnemingen van rugstreeppadden en groene kikker binnen het onderzoeksgebied voor rugstreeppad

Figuur 13 Een van de aangetroffen rugstreeppadden binnen het plangebied (Teia, 2024)

3.4.1.3 Effectanalyse en conclusie

Tijdens de veldbezoeken is de aanwezigheid van rugstreeppadden door kooractiviteit en zichtmeldingen aangetoond. Er zijn larven aangetroffen, echter is niet sluitend vastgesteld dat het larven van de rugstreeppad betreft. De rugstreeppad is beschermd conform de Habitatrichtlijn art. 11.46. Met de voorgenomen werkzaamheden gaat het leefgebied van de rugstreeppad verloren (art. 11.46 lid 1d), en kunnen individuen geschaad en verstoord worden (art. 11.46 lid 1a en 1b). Er dient derhalve een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd te worden ten behoeve van de rugstreeppad. Tevens dienen passende preventieve en passende herstelmaatregelen getroffen te worden.

3.5 Planten

3.5.1 Groot spiegelklokje

3.5.1.1 Methode

De aanwezigheid van het groot spiegelklokje (*Legousia speculum-veneris*) op het Maaseiland is getoetst door het uitvoeren van drie veldbezoeken. Deze veldbezoeken zijn uitgevoerd in de bloeiperiode, welke loopt van juni tot en met augustus.

De veldbezoeken zijn door een ter zake kundige van Teia uitgevoerd, zie Tabel 10 voor de onderzoeksmomenten naar het groot spiegelklokje met bijbehorende informatie.

Tabel 10. Inventarisatiemomenten en weersomstandigheden naar het groot spiegelklokje.

Datum	Onderzoek naar	Tijdstip veldbezoek	Weersomstandigheden
10-7-2024	Aanwezigheid exemplaren	10:15 - 14:15	19 °C, onbewolkt, 3 Bft, ZW en droog
23-7-2024	Aanwezigheid exemplaren	12:40 - 14:40	21 °C, 3/8 bewolkt, 3 Bft, W en droog
29-7-2024	Aanwezigheid exemplaren	10:00 - 14:00	29 °C, onbewolkt, 1 Bft, O en droog

3.5.1.2 Resultaten

Er zijn geen exemplaren aangetroffen van het groot spiegelklokje.

3.5.1.3 Effectanalyse en conclusie

In verband met de afwezigheid van het groot spiegelklokje zijn er geen negatieve effecten op exemplaren en groeiplaatsen van het groot spiegelklokje. Er hoeft geen omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd te worden met betrekking tot het groot spiegelklokje.

3.5.2 Overige soorten

3.5.2.1 Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het onderzoek met wildcamera's naar beschermde soorten zijn diverse beschermde, maar vrijgestelde soorten als "bijvangst" op beeld vastgelegd. Dit zijn de egel, konijn, vos en verschillende (spits)muizen. Tevens zijn tijdens het onderzoek naar rugstreeppadden verschillende soorten amfibieën zoals de groene kikker gehoord en gezien. Zie Figuur 14 voor een selectie van beelden van deze soorten.

Figuur 14 Camerabeelden van Boven: vos (links) en egel (rechts) en Beneden: konijn

Deze soorten zijn vrijgesteld van de vergunningsplicht en door het in acht nemen van maatregelen wordt de Staat van Instandhouding geborgd. Daarmee hoeft er geen omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd te worden.

Wél geldt de specifieke zorgplicht (art. 11.27 Bal) en de plicht onnodig lijden te voorkomen (art. 11.28 Bal). Derhalve dienen passende preventieve maatregelen getroffen te worden om te voorkomen dat deze dieren geschaad worden. Deze maatregelen dienen opgenomen en uitgewerkt te worden in een ecologisch werkprotocol.

3.5.2.2 *Broedvogels*

Tijdens de veldbezoeken voor het soortgericht onderzoek en op de camerabeelden, zijn verschillende algemeen voorkomende broedvogels waargenomen zoals ekster, spreeuw, houtduif, koolmees, winterkoning en heggenmus en zoals te zien is op Figuur 15, de roodborst. De nesten van deze soorten zijn tijdens het broedseizoen (ca. half maart tot half juli) beschermd. Derhalve dienen passende preventieve maatregelen genomen te worden. Deze dienen opgenomen en uitgewerkt te worden in een ecologisch werkprotocol.

Figuur 15 Waarneming van een roodborst

4 Conclusie

4.1 Huismus

Door de geringe afstand van de bouwwerkzaamheden in het plangebied tot aangetoonde nesten op het adres van Voorstad Sint Jacob nummer 59, wordt significante verstoring van de huismus verwacht, waardoor de functie van de nestplaatsen niet als zodanig kan worden behouden. Dit is een schadelijke handeling bij vogels (beschermd conform Vogelrichtlijn artikel 11.37, Bal) met een jaarrond beschermd nest (conform provinciale beleidsregels passieve soortenbescherming provincie Limburg, 2017). Een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit op grond van de Omgevingswet is noodzakelijk. De nodige passende preventieve maatregelen om effecten te beperken en passende herstelmaatregelen moeten nader worden uitgewerkt in een ecologisch werkprotocol.

4.2 Vleermuizen

Er is een paarverblijfplaats en mogelijk ook zomerverblijfplaats van de rosse vleermuis aangetroffen op het Maaseiland. Door de voorgenomen ontwikkeling zal de (licht)verstoring dermate hoog zijn dat de functie van de boom als vaste verblijfplaats in het geding komt. Hiermee worden schadelijke handelingen – zoals genoemd in de Omgevingswet art. 11.46, lid 1b van het Bal – uitgevoerd. Derhalve dient een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd te worden bij de provincie Limburg.

4.3 Rugstreeppad

Op het Maaseiland is de aanwezigheid van de rugstreeppad aangetoond. Tevens is op basis van expert judgement het plangebied geschikt bevonden voor winterhabitat. Met de voorgenomen ontwikkeling wordt het leefgebied aangetast, waardoor schadelijke handelingen – zoals genoemd in de Omgevingswet, art. 11.46, lid 1a en 1d van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) – uitgevoerd worden. Derhalve dient een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd te worden bij de provincie Limburg.

4.4 Bever

Er is onvoldoende informatie over de aanwezigheid van burchten en/of oeverholten in de oever van het plangebied en de naastgelegen Roer. Er dient een aanvullend grondradaronderzoek bij de oevers van het plangebied, en een check op burchten in de Roer plaats te vinden. Wanneer er zich burchten of oeverholten in de oever van het plangebied bevinden, kunnen deze door de voorgenomen werkzaamheden fysiek worden aangetast. Wanneer er geen burchten of oeverholten aanwezig zijn in de oever, worden er binnen het plangebied geen negatieve effecten verwacht op de bever. Het Maaseiland wordt niet als essentieel leefgebied aangemerkt.

In de directe omgeving geldt dat wanneer geen burchten aanwezig zijn in de Roer, de Roer niet aangemerkt wordt als essentieel leefgebied en heeft een incidenteel voorkomende bever in de Roer voldoende uitwijkmogelijkheden in de directe omgeving.

Wanneer een of meerdere burchten of oeverholen aanwezig zijn, wordt op basis van de afstand beoordeeld of de Roer aangemerkt wordt als essentieel leefgebied dat dermate verstoord wordt door de voorgenomen ontwikkeling dat het zijn functie zal verliezen en de bever de burcht zal verlaten. Op basis van de grootte van het project kunnen preventieve maatregelen die effecten voorkomen, zoals werken buiten de kwetsbare periode, niet geïmplementeerd worden. Wanneer wezenlijke verstoring niet uitgesloten kan worden en daarmee het functioneren van burcht(en) als zodanig niet gewaarborgd kan worden, is dit een schadelijke handeling bij dieren van bijlage IV, onder A van het Bal (artikel 11.46, eerste lid, Bal). Op basis van de resultaten van het aanvullend onderzoek zal bepaald worden of een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit op grond van de Omgevingswet noodzakelijk is.

4.5 Overige soorten

In de uitvoeringsfase dient tevens rekening gehouden te worden met de (mogelijke) aanwezigheid van broedvogels. Op grond van de Omgevingswet zijn alle broedende vogels en hun nesten beschermd. Om te voorkomen dat verbodsbepalingen ten aanzien van broedvogels overtreden worden, dienen de werkzaamheden buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden.

Het plangebied vormt leefgebied van onder andere egel, (spits)muizen, vos en konijn. Deze soorten zijn vrijgesteld van de vergunningsplicht en er hoeft derhalve geen vergunning aangevraagd te worden.

Voor aanwezige broedvogels en algemene soorten dienen in het kader van de specifieke zorgplicht maatregelen getroffen te worden tijdens de werkzaamheden om het schaden van individuen te voorkomen. Deze maatregelen dienen opgenomen en uitgewerkt te worden in een ecologisch werkprotocol.

4.6 Vervolgstappen

Voorafgaand aan de werkzaamheden dient een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit te worden verkregen. Hiervoor dient een activiteitenplan te worden opgesteld. Een activiteitenplan wordt opgesteld als toelichting ten behoeve van een aanvraag voor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit op grond van de Omgevingswet. In dit plan worden onder andere het planvoornemen, het wettelijk belang, de alternatieve afweging, de effectbepaling, de staat van Instandhouding en de te nemen passende preventieve maatregelen en passende herstelmaatregelen nader toegelicht.

De te nemen vervolgstappen voor dit project zijn:

- Uitvoeren nader onderzoek naar aanwezigheid van beverburchten in een straal van 100 meter van het plangebied, zowel op de oever als in de Roer.
- Opstellen van activiteitenplan voor huismus, rosse vleermuis, rugstreeppad en mogelijk bever.
- Aanvragen omgevingsvergunningen flora- en fauna-activiteit voor huismus, rosse vleermuis, rugstreeppad en mogelijk bever.
- Doorlopen van de vergunningsprocedure, mogelijk beantwoorden aanvullende vragen bevoegd gezag.
- Opstellen ecologische werkprotocol; na vergunningsverlening.
- Uitvoeren van ecologische begeleiding.

Referenties

BIJ12 (2023). Kennisdocument gierzwaluw versie 2.0. BIJ12-2023-007

BIJ12 (2017). Kennisdocument rugstreeppad versie 1.0. BIJ12-2017-017

Bos-Groenendijk, G.I. & N. Thierry (2023). Onderzoeksprotocol vlinders en libellen. Rapport VS2023.058, De Vlinderstichting, Wageningen.

Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen' (2023) Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, versie nov 2023. <https://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/soortinventarisatieprotocollen/protocollen-vis-amfibie-reptiel-vogel>

Netwerk Groene Bureaus (2021). Vleermuisprotocol 2021. Opgehaald via <https://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/soortinventarisatieprotocollen/vleermuisprotocol>

Provincie Limburg (2024). Omgevingsverordening. Opgehaald via https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR705183/1#chp_9

Provincie Limburg (2017). Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming in Limburg. Opgehaald via <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR604161/1>

Vergeer J.W., Boele A., van Bruggen J. & van Turnhout C. (2023). Handleiding Sovon Broedvogelmonitoring: Broedvogel Monitoring Project en kolonievogels. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Bijlage 1 | Toetsingskader wet- en regelgeving voor natuur

Omgevingswet: Natura 2000-gebieden

Onder Natura 2000-gebieden vallen de gebieden die op grond van de Europese Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijn zijn aangewezen. De essentie van het beschermingsregime voor deze gebieden is dat de duurzame instandhouding van soorten en habitats binnen de Europese Unie wordt gewaarborgd. Daarbij zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd voor natuurlijke habitats en/of soorten. Voor habitattypen en leefgebieden van soorten die zich al op het gewenste niveau bevinden (kwalitatief en kwantitatief) kunnen behoudsdoelstellingen bestaan. Voor habitattypen en leefgebieden van soorten die nog niet het gewenste niveau hebben bereikt, kunnen uitbreidings- en/of verbeterdoelstellingen bestaan.

In het Bal is een specifieke zorgplicht opgenomen voor Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden (art. 11.6 Bal). Iedereen die activiteiten uitvoert die verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen hebben, moet nadelige gevolgen zoveel als mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken (art. 11.6, lid 1 Bal). Er moet worden nagegaan of nadelige gevolgen (verslechterende of significant verstorende gevolgen) op instandhoudingsdoelstellingen op grond van objectieve gegevens op voorhand uitgesloten kunnen worden (art. 11.6, lid 2 Bal). Als nadelige gevolgen niet te voorkomen zijn, dan verplicht de specifieke zorgplicht passende preventieve maatregelen te nemen (art. 11.6, lid 2, onder d), of, als dit niet gaat, om passende herstelmaatregelen te treffen (art. 11.6, lid 2, onder f). Daarnaast dient de effectiviteit van de maatregelen gemonitord te worden. De specifieke zorgplicht geldt altijd, dus voor Natura 2000-activiteiten, maar ook voor activiteiten die conform een Natura 2000-beheerplan worden uitgevoerd.

Vergunningplicht projecten

Een activiteit, inhoudende het realiseren van een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, wordt aangeduid met een 'Natura 2000-activiteit'. Er wordt onderscheid gemaakt tussen een 'Natura 2000-activiteit' en andere activiteiten. Een Natura 2000-activiteit is vergunningplichtig (art. 5.1, lid 1 Ow), tenzij er sprake is van een 'vergunningsvrij geval' (art. 11.16 t/m 11.21 Bal). Activiteiten die nodig zijn voor het beheer van Natura 2000-gebieden (om de doelstellingen te kunnen halen) of geen significante gevolgen hebben, vallen *niet* onder de regels voor een Natura 2000-activiteit.

Er dient getoetst te worden of een activiteit (al dan niet significante) negatieve gevolgen kan hebben. Wanneer na een eerste verkennende effectbeoordeling effecten niet op voorhand zijn uit te sluiten kunnen de volgende vervolgstappen aan de orde zijn:

- Een voortoets geeft een aanwijzing over de mogelijke negatieve effecten van een project op Natura 2000-gebieden. Uit de voortoets volgt ook welke vervolgstappen nodig zijn. Soms blijkt uit de voortoets dat er zeker geen significant negatieve effecten voor Natura 2000-gebieden zijn. Er zijn dan geen vervolgstappen nodig. Indien er sprake is van een Natura 2000-activiteit die niet vergunningsvrij is, en/of significante effecten niet kunnen worden uitgesloten, volgt een Passende Beoordeling.
- Passende beoordeling: beoordeling of significante gevolgen van het plan of project zijn uit te sluiten rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen. De regels waar een Passende Beoordeling aan moet voldoen staan in art. 16.53c Ow en art. 8.74b Bkl. Als significante gevolgen ondanks mitigatie niet uit te sluiten zijn, volgt een ADC-toets.
- ADC-toets: Aangetoond dient te worden dat er geen Alternatieven zijn met minder grote effecten, er sprake is van een Dwingende reden van groot openbaar belang en in afdoende Compensatie is voorzien (art. 8.74b, lid 2 en 3 Bkl).

Mogelijke nadelige gevolgen als gevolg van de depositie van stikstof dienen bij Natura 2000-activiteiten getoetst te worden door middel van de Aerius Calculator (art. 4.15 Or).

Als uit de voortoets blijkt dat het niet gaat om een 'Natura 2000-activiteit' of als het een vergunningsvrij geval betreft, is er mogelijk nog wel sprake van een 'activiteit die nadelige (maar zeker geen significante) gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied'. Ondanks dat er geen vergunningplicht geldt, blijft de specifieke zorgplicht van toepassing. Vastlegging van toetsing aan de specifieke zorgplicht wordt sterk aangeraden.

Mogelijkheid tot vaststelling *plannen*

De term 'Natura 2000-activiteit' geldt alléén voor projecten. Een plan mag worden vastgesteld als uit een Passende Beoordeling, bedoeld in artikel 16.53c, eerste lid Ow, de zekerheid is verkregen dat het plan de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet zal aantasten (art. 10.24 Bkl). Is er ondanks mitigatie nog steeds sprake van een significant gevolg, dan kan het plan alleen worden vastgesteld als de zogenaamde ADC-toets met succes is doorlopen (art. 10.24, lid 2 en 3 Bkl).

In het Bal zijn een aantal vergunningsvrije gevallen aangewezen waarvoor geen vergunningplicht geldt. Dit betreft onder meer:

- In een programma (bijv. Natura 2000-beheerplan) aangewezen Natura 2000-activiteiten die voldoen aan art. 11.21 Bal, mits het programma voldoet aan de eisen zoals aangegeven in art. 11.18, lid 2 Bal.
- In een omgevingsverordening aangewezen Natura 2000-activiteiten die voldoen aan art. 11.19 en art. 11.21 Bal.
- In een ministeriele regeling aangewezen Natura 2000-activiteiten die voldoen aan art. 11.20 en 11.21 Bal.

Omgevingswet: soortenbescherming

Bescherming van soorten wordt in de Omgevingswet geregeld in hoofdstuk 5. Alle activiteiten met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild voorkomende dieren of planten zijn zogeheten flora- en fauna-activiteiten (bijlage bij art. 1.1 Omgevingswet). Voor alle flora- en fauna-activiteiten is een specifieke zorgplicht opgenomen (art. 11.27 Bal). Deze houdt in dat iedereen die een flora- en fauna-activiteit uitvoert, nadelige gevolgen zo veel als mogelijk dient te voorkomen, beperken of ongedaan te maken (art. 11.27, 1e lid Bal).

Om te voldoen aan de specifieke zorgplicht dient eenieder onderzoek te doen naar het voorkomen van een aantal type soorten die kwetsbaar of bedreigd zijn (art. 11.27, 2e lid Bal). Deze soorten betreffen in Nederland van nature voorkomende:

- Vogelrichtlijn-soorten zoals genoemd in bijlage I Vrl en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, 2e lid Vrl.
- Habitatrichtlijn-soorten als opgenomen in bijlage II, IV en V Hrl.
- Dieren of planten die staan opgenomen op de Rode Lijsten.
- Nationaal beschermde soorten (bijlage IX Bal).

Indien er sprake is van schadelijke handelingen, leidt dit tot een vergunningplichtig geval. De schadelijke handelingen komen voort uit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn en Internationale Verdragen en betreffen de volgende handelingen.

Schadelijke handelingen Vogelrichtlijn (art. 11.37 Bal)

- Het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in art. 1 Vrl.
- Het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels.
- Het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels.
- Het opzettelijk storen van vogels.
- Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.
- Het verbod geldt niet als de activiteit uitvoering geeft aan een instandhoudingsmaatregel of passende maatregel.

Schadelijke handelingen Habitatrichtlijn (art. 11.46 Bal)

- Het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levend dieren Hrl bijlage IV, onder a, Bern bijlage II, Bonn bijlage I (ex. Vogels art. I Vrl).
- Het opzettelijk verstoren van dieren.
- Het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren.
- Het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren.
- Het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b Hrl of bijlage I verdrag van Bern, in hun natuurlijk verspreidingsgebied.
- Het verbod geldt niet als de activiteit uitvoering geeft aan een instandhoudingsmaatregel of passende maatregel.

Schadelijke handelingen andere soorten (art. 11.54 Bal)

- Het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A.
- Het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren.
- Het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.
- Het verbod geldt niet voor bosmuis, huisspitsmuis en veldmuis, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Het verbod geldt niet als de activiteit uitvoering geeft aan een instandhoudingsmaatregel of passende maatregel.

Voor *Vogelrichtlijn*- en *Habitatrichtlijn*soorten geldt dat voortplantings- en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) niet opzettelijk verstoord of vernietigd mogen worden, en dat exemplaren niet opzettelijk mogen worden gedood of verwond. In gebruik zijnde nesten van vogels zijn te allen tijde gedurende het broedseizoen beschermd.

Van een aantal vogelsoorten geniet de vaste rust- en verblijfplaats een aanvullende jaarronde bescherming. Er is een indicatieve landelijke lijst opgesteld⁷, maar provincies hebben de mogelijkheid deze aan te passen.

Vogels met jaarrond beschermde nesten zijn in Limburg ingedeeld in vier categorieën, waarbij de nesten van soorten van categorie 1 t/m 3 in principe altijd jaarrond beschermd zijn, en nesten van soorten van categorie 4 enkel wanneer er een zwaarwegend ecologisch belang is om het nest wel jaarrond te beschermen. Er dient voor de nesten van categorie 4 getoetst te worden of voldoende functioneel leefgebied behouden blijft, Zie Tekstbox 1 voor een toelichting per categorie. Soorten van categorie 1 t/m 3 zijn de volgende: boerenzwaluw, boomvalk, bosuil, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, huiszwaluw, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, raaf, rode wouw, roek, slechtvalk, steenuil, torenvalk, wespandief en zwarte wouw. Van een aantal andere soorten zijn de nesten enkel beschermd indien er onvoldoende functioneel leefgebied blijft bestaan.

⁷ RVO, 2021. Indicatieve lijst jaarrond beschermde vogelnesten
<https://www.rvo.nl/sites/default/files/2021/04/Lijst-jaarrond-beschermde-vogelnesten.pdf>

Tekstbox 1 Vogels met jaarrond beschermde nesten in Limburg.

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van het Bal jaarrond:

1. Jaarrond gebruikte nesten. Deze soorten maken ook buiten het broedseizoen gebruik van de nestplaats.
2. Zeer plaatstrouwe broedvogels of soorten die afhankelijk zijn van bebouwing Deze soorten broeden elk broedseizoen op dezelfde plaats en zijn daarin zeer conservatief. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Plaatstrouwe vogels die ieder jaar terugkeren naar specifiek nest omdat ze niet of nauwelijks in staat zijn om zelf een nest te bouwen. Deze soorten zijn niet in staat een geheel eigen nest te bouwen en maken gebruik van oude kraaiennesten of nesten waar zij eerder gebroed hebben. Of ze bouwen een nieuw nest op het oude nest van het voorgaande jaar en zijn extra kwetsbaar voor verstoring. Hier vallen ook roofvogels onder die zich sinds kort aan het vestigen zijn in de provincie waarvan de staat van instandhouding nog verre van gunstig van is.

Bij de volgende categorie dient getoetst te worden of functioneel leefgebied aanwezig blijft

4. Nesten van plaatstrouwe vogels die over voldoende flexibiliteit beschikken om zich elders te vestigen indien de nestplaats verloren gaat. Ze zijn dusdanig kwetsbaar dat de functionaliteit niet in het geding mag komen. Indien de omgeving van de bekende nestplaats vernietigd wordt moet worden bepaald of er voldoende functionaliteit behouden blijft.

Onderzoeken naar het voorkomen van soorten uit de *Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijn* hebben een geldigheidsduur van drie jaar. Na deze termijn dient het onderzoek te worden geactualiseerd.

Voor *Andere soorten* geldt dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van deze soorten niet (opzettelijk) vernietigd mogen worden en dat exemplaren niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond. Verstoring van deze soorten is geen schadelijke handeling die leidt tot een vergunningplichtig geval. Ten aanzien van de *Andere soorten* geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van LNV) de vrijheid heeft om soorten binnen deze categorie onder voorwaarden vrij te stellen (Tabel 0.1).

Onderzoeken naar het voorkomen van *Andere soorten* hebben een geldigheidsduur van drie jaar. Na deze termijn dient het onderzoek te worden geactualiseerd.

Tabel 0.1 Vrijgestelde soorten in provincie Limburg

Zoogdieren	Amfibieën
Aardmuis	Bastaardkikker
Bosmuis	Bruine kikker
Bunzing	Gewone pad
Dwergmuis	Hazelworm ⁸
Dwergspitsmuis	Kleine watersalamander
Egel	Levendbarende hagedis ⁹
Eekhoorn ¹⁰	Meerkikker
Gewone bosspitsmuis	
Haas	
Hermelijn	
Huisspitsmuis	
Konijn	
Molmuis	
Ondergrondse woelmuis	
Ree	
Rosse woelmuis	
Steenmarter ¹¹	
Tweekleurige bosspitsmuis	
Veldmuis	
Vos	
Wezel	
Woelrat	

Een aantal uitzonderingen op de vergunningplicht en de vergunningsvrije gevallen zijn benoemd. Er geldt geen vergunningplicht wanneer:

- Schadelijke handelingen uitgevoerd worden ten behoeve van instandhoudings- en passende maatregelen in het kader van het bereiken van Natura-2000 doelstellingen (zie art. 11.37, lid 2 onder b, art. 11.46, lid 2 onder b en art. 11.54 lid 2 onder c Bal).
- Flora- en fauna-activiteiten aangewezen zijn in een programma (bijvoorbeeld in een Natura 2000-beheerplan).
- Flora- en fauna-activiteiten zijn aangewezen in een omgevingsverordening (bijvoorbeeld door de provincie vrijgestelde soorten en handelingen).
- Flora- en fauna-activiteiten zijn aangewezen in een ministeriële regeling (bijvoorbeeld door de minister van LNV vrijgestelde soorten en handelingen).
- Flora- en fauna-activiteiten aantoonbaar worden uitgevoerd conform een per ministeriële regeling aangewezen gedragscode.

Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld of voor voorgenomen schadelijke handelingen geldt een vergunningplicht. Een omgevingsvergunning kan enkel worden verleend als aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (artikel 8.74I Bkl).

- De activiteit nodig is vanwege bepaalde belangen.
- Geen andere bevredigende oplossing mogelijk is.
- De activiteit niet nadelig is voor de gunstige staat van instandhouding van populaties.

⁸ De vrijstelling geldt in de periode juli, augustus en september

⁹ De vrijstelling geldt in de periode 15 augustus tot en met 15 oktober

¹⁰ De vrijstelling geldt in de periode maart- april en juli tot en met november

¹¹ De vrijstelling geldt in de periode 15 augustus tot en met februari

- Verder geldt in geval van populatiebeheer een aanvullende beoordelingsregel.

Voor vogels gelden zwaardere belangen dan voor soorten van Habitatrichtlijn of verdragen, en voor andere soorten. Voor andere soorten wordt ook vergunning verleend voor activiteiten in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en bestendig beheer of onderhoud en voor een zelf nader te specificeren 'Algemeen belang'.

Rode lijstsoorten

De rode lijsten hebben geen juridische status. Rode lijstsoorten vallen derhalve niet automatisch onder specifieke beschermingsregels. Voor rode lijst-soorten van nationaal belang, zoals vermeld in Bijlage IX van het Bal, gelden wel specifieke beschermingsregels. Soms kan het verrichten van activiteiten nadelig zijn voor een rode lijstsoort. De activiteit is dan een flora- en fauna-activiteit waarvoor de specifieke zorgplicht geldt.

Bijlage 2 | Resultaten vleermuisonderzoek

Zie de resultaten van het voorjaarsonderzoek in Tabel 2 en de resultaten van het najaarsonderzoek in Tabel 3.

Tabel 3

Tabel 2 Resultaten van de vleermuisonderzoeken in het voorjaar, per datum voor de soorten gewone en ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en watervleermuis, met bijbehorende gedragingen (Teia, 2024).

Resultaten Voorjaar (2024)										
	Gewone dwergvleermuis		Ruige dwergvleermuis		Laatvlieger		Rosse vleermuis		Watervleermuis	
	Foeragerend	Passerend	Foeragerend	Passerend	Foeragerend	Passerend	Foeragerend	Passerend	Foeragerend	Passerend
31-5	1	3	-	1	-	-	-	-	-	-
12-6	8	21	-	2	-	-	-	-	-	-
15-6	5	10	-	1	-	-	-	-	-	-
30-6	8	-	-	1	-	1	-	1	1	2
9-7	-	-	-	1	-	1	1	-	-	-
10-7	8	7	-	2	-	-	-	-	-	-
11-7	8	-	-	1	-	-	-	-	-	-
13-7	14	23	1	1	3	1	-	-	-	-
14-7	-	11	-	1	-	-	-	-	-	-

Tabel 3 Resultaten van de vleermuisonderzoeken in het najaar, per datum voor de soorten gewone en ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, watervleermuis en meervleermuis, met bijbehorende gedragingen (Teia, 2024).

Resultaten najaar (2024)																
	Gewone dwergvleermuis				Ruige dwergvleermuis			Laatvlieger		Rosse vleermuis			Watervleermuis		Meervleermuis	
	Foeragerend	Passerend	Baltsend	Aantikken	Foeragerend	Passerend	Baltsend	Foeragerend	Passerend	Foeragerend	Passerend	Baltsend	Foeragerend	Passerend	Foeragerend	Passerend
21-8	6	10	6	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-
25-8	2	2	-	-	-	-	-	2	2	4	3	1	2	1	-	-
12-9	14	5	2	1	2	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15-9	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1